

Nr 29

LANDSKAPSLAG
om vattenfarkoster

Föredragen för Republikens President den 7 april 2017

Utfärdad i Mariehamn den 11 maj 2017

I enlighet med lagtingets beslut¹ föreskrivs²:

1 kap.
Inledande bestämmelser

1 §

Lagens syfte

I syfte att främja säkerheten vid färd på vatten samt att förebygga olägenheter för miljön finns i denna lag bestämmelser om fritidsbåtars och vattenskotrars utrustning, skick och användning.

2 §

Tillämpning

Denna lag är tillämplig på vattenfarkoster, med vilka avses

1) *fritidsbåtar* med en skrovlängd på minst 2,5 och högst 24 meter som används eller kan användas till transport på vattnet samt

2) *vattenskotrar* vars längd understiger 4 meter och som har en motor med ett vattenjetaggregat som främsta drivkälla, samt har utformats för att framföras av en eller flera personer som sitter, står eller står på knä på, snarare än befinner sig i, en vattenfarkost som används för sport- eller fritidsändamål och som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/53/EU om fritidsbåtar och vattenskotrar och om upphävande av direktiv 94/25/EG.

Vid tillämpningen av denna lag är innebörden av begreppet tillverkare varje fysisk eller juridisk person som konstruerar och tillverkar

en produkt som omfattas av denna lag, eller som låter konstruera eller tillverka en sådan produkt för att själv släppa ut den på marknaden.

I riket lagstadgade bestämmelser om produktstandarder för vattenfarkoster och vattenfarkosters motorer är gällande i landskapet.

3 §

Tillsynsmyndigheter

Landskapsregeringen har ett allmänt tillsynsansvar över att denna lag iakttas.

Motorfordonsbyrån upprätthåller Ålands vattenfarkostregister som avses i 3 kap. denna lag. Motorfordonsbyrån får uppbära en avgift för registrering av vattenfarkoster i Ålands vattenfarkostregister i enlighet med bestämmelserna i landskapslagen (1993:97) om grunderna för avgifter till landskapet.

Ålands polismyndighet är tillsynsmyndighet i frågor som rör vattenfarkosters användning.

Gränsbevakningsväsendet kan utföra tillsyn i enlighet med vad som stadgas i Republikens presidents förordning (2004:21) om gränsbevakningsväsendets uppgifter i landskapet Åland.

2 kap.

Vattenfarkosters användning

4 §

Omsorg och försiktighet

Var och en som färdas med en vattenfarkost ska iaktta den omsorg och försiktighet som omständigheterna kräver.

¹ LF nr 15 och 15a/2016-2017

LKU bet. nr 6/2016-2017

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/53/EU, EUT nr L 354, 28.12.2013, s. 90

Den som framför en vattenfarkost ska följa sjövägsreglerna och de påbud, förbud och begränsningar som sjötrafikmärken eller ljussignaler anger. En förare ska anpassa sin färdväg och hastighet så att människor och djur inte utsätts för fara eller störs och så att olägenheter eller störningar i naturen och olägenheter för fisket undviks.

En vattenfarkost får inte av ägaren eller dennes ställföreträdare överlåtas att framföras av den som saknar nödvändiga förutsättningar att framföra den på grund av sjukdom, trötthet, alkoholpåverkan eller annat berusningsmedel, eller på grund annat liknande skäl. Vad som gäller för framförande gäller också den som i vattenfarkosten sköter uppgifter av väsentlig betydelse för säkerheten till sjöss.

5 §

Åldersgräns

En vattenfarkost med utombordsmotor, vars effekt enligt tillverkarens uppgift överstiger 15 kilowatt, en vattenfarkost med inombordsmotor och en vattenfarkost med inombordsmotor med utombordsdrev, vars effekt överstiger 37 kilowatt, får endast framföras av den som har fyllt 15 år.

6 §

Utrustning och skick

Den som framför en vattenfarkost ansvarar för att den har en sådan utrustning och är i sådant skick samt har sådana övriga egenskaper som krävs, för att den ska vara säker på de vatten där den används.

7 §

Utrustning i en fritidsbåt

I en fritidsbåt som är utrustad med motor eller i en över fem meter lång fritidsbåt försedd med segel, även om båten saknar motor, ska då den används finnas

- 1) flytplagg som till sin storlek och bärförmåga passar till var och en som befinner sig ombord,
- 2) länsump eller något annat redskap för tömning av vatten ur båten,
- 3) åror eller paddel om båten går att ro eller paddla eller ett för båtens storlek lämpligt ankare med lina samt
- 4) en ändamålsenlig och godkänd handbrandsläckare för vilken granskning och service utförts i enlighet med i riket gällande bestämmelser om granskning och service av handbrandsläckare om det är fråga om en fritidsbåt

- med utombordsmotor vars effekt enligt tillverkarens uppgift överstiger 15 kilowatt,
- med inombordsmotor vars effekt överstiger 37 kilowatt,
- med inombordsmotor med utombordsdrev vars effekt överstiger 37 kilowatt samt
- som är överbyggd med fast installerad värmare eller pentry.

I stället för en handbrandsläckare som avses i punkt 4 kan i båten finnas en släckare för vilken granskning och service utförts i enlighet med i riket gällande bestämmelser om granskning och service av handbrandsläckare.

8 §

Utrustning i en vattenskoter

I en vattenskoter ska då den används finnas flytplagg som till sin storlek och bärförmåga passar till var och en som befinner sig ombord samt

- 1) länsump eller annat redskap för tömning av vattenskotern,
- 2) åror eller paddel om vattenskotern går att ro eller paddla eller
- 3) ett för vattenskoterns storlek lämpligt ankare med lina.

9 §

Toalettavfallsvatten

Det är förbjudet att släppa ut toalettavfallsvatten i åländskt vattenområde.

3 kap.

Ålands vattenfarkostregister

10 §

Giltighetstid för registrering

En registrering i Ålands vattenfarkostregister görs tills vidare. Bestämmelser om ändringsregistrering och slutlig avregistrering finns i 14 och 15 §§.

11 §

Registreringsansvar

En registreringspliktig vattenfarkosts ägare ansvarar för att registrering sker i enlighet med bestämmelserna i denna lag. Om en vattenfarkost har flera ägare ska en av dem registreras som huvudsaklig kontaktperson.

Vad som i denna lag föreskrivs om ägare gäller också i tillämpliga delar innehavare, till vilken en registreringspliktig vattenfarkosts huvudsakliga användning enligt avtal har överlåtits för längre tid än 30 dagar. Om en vattenfarkost har flera innehavare ska en av dem registreras som huvudsaklig kontaktperson.

12 §

Registreringspliktiga vattenfarkoster

En vattenfarkost vars ägare har sin hemkommun i landskapet, och vilken används i landskapet, ska på ägarens anmälan registreras i Ålands vattenfarkostregister om det är fråga om en vattenfarkost med

- 1) utombordsmotor vars effekt enligt tillverkarens uppgift överstiger 115 kilowatt eller
- 2) inombordsmotor, eller med inombordsmotor med utombordsdrev (inu-drev), vars effekt enligt tillverkarens uppgift överstiger 300 kilowatt.

Motorfordonsbyrån kan på ansökan från ägaren av en vattenfarkost, om ägaren har sin hemkommun i landskapet, bevilja att en vattenfarkost registreras i Ålands vattenfarkostregister trots att den inte är registreringspliktig i enlighet med bestämmelserna i 1 mom.

13 §

Första registrering

Innan en i 12 § 1 mom. avsedd vattenfarkost tas i bruk i landskapet för första gången ska en skriftlig registreringsanmälan (*första registrering*) göras till motorfordonsbyrån.

Vid första registrering ska motorfordonsbyrån få en utredning med uppgifter om

- 1) ägarens eller innehavarens namn, födelsedatum, postadress, andel i båten om den ägs eller innehas av flera och överlåtelsehandlingar med förvärvsdatum eller annan handling som styrker förvärvet,
- 2) vattenfarkostens fabrikat och modellbezeichnung, tillverkningsnummer och tillverkningsår samt dess eventuella namn,
- 3) vattenfarkostens och motorns överensstämmelse med gällande konstruktionskrav och tekniska krav,
- 4) skrovets största längd och bredd, byggnadsmaterialet, skrovfärg och överbyggnadsfärg samt vattenfarkostens personantal,
- 5) antal motorer, motorfabrikat, modellbezeichnung, motornummer, motortyp och drivmedel samt den av tillverkaren uppgivna motoreffekten och
- 6) vattenfarkostens uppskattade högsta hastighet.

Av en anmälan om registrering bör framgå anropssignal eller kontaktuppgifter för radio- eller telefonutrustning om sådan används i vattenfarkosten.

Om en anmälan om registrering är ofullständig ska motorfordonsbyrån upplysa ägaren eller innehavaren om vad som krävs för att vattenfarkosten ska kunna registreras. Om vat-

tenfarkosten ägs eller innehas av flera får ett sådant meddelande ges till en av ägarna eller innehavarna.

Om en uppgift som har antecknats i Ålands vattenfarkostregister ändras, ska detta anmälas till motorfordonsbyrån.

Landskapsregeringen får ge närmare föreskrifter om de tekniska uppgifter om vattenfarkoster och deras motorer som ska uppges vid första registrering. Landskapsregeringen kan till motorfordonsbyrån delegera befogenhet att i avgränsade sådana frågor besluta om föreskrifter, utom i de fall då regleringens betydelse i sak kräver att den sker genom lag eller förordning.

14 §

Ändringsregistrering

Om en ändring i de uppgifter i registret som avses i 13 § 2 mom. sker ska en skriftlig anmälan om detta göras till motorfordonsbyrån inom 30 dagar från ändringen, om inte något annat föreskrivs i denna lag.

Ändringsregistrering förutsätter att motorfordonsbyrån får en utredning över ändringar som gäller ägaren till eller innehavaren av vattenfarkosten eller de tekniska uppgifter som rör vattenfarkosten eller dess motor.

15 §

Slutlig avregistrering

Slutlig avregistrering av en vattenfarkost kan göras av motorfordonsbyrån om ägaren skriftligt anmäler om det eller om motorfordonsbyrån konstaterar att en vattenfarkost

- 1) förstörts eller varaktigt tagits ur bruk,
- 2) försvunnit, övergetts till sjöss och därefter inte påträffats under tre månader eller annars har varaktigt förstörts,
- 3) överlåtits till en ägare som inte har hemkommun i landskapet och vattenfarkosten inte stadigvarande brukas i landskapet eller
- 4) av annat liknande skäl inte bör vara införd i Ålands vattenfarkostregister.

Ägaren till en registrerad vattenfarkost eller motor ska till motorfordonsbyrån inom 30 dagar, efter en händelse som avses i 1 mom. 1-3 punkterna, skriftligt anmäla att vattenfarkosten eller motorn tagits slutligt ur bruk om inte något annat föreskrivs i denna lag.

Motorfordonsbyrån gör en anteckning i vattenfarkostregistret om slutlig avregistrering enligt 1 mom. efter att den fått del av en tillförlitlig utredning som visar att en vattenfarkost eller en motor har förstörts eller tagits ur bruk på det sätt som avses.

16 §

Registreringsbevis och registerbeteckning

För en vattenfarkost som har införts i Ålands vattenfarkostregister ges till ägaren ett registreringsbevis som bör medföras vid färd. Av beviset ska framgå de uppgifter som avses i 13 § samt den registerbeteckning som vattenfarkosten tilldelats vid registreringen. En registerbeteckning består av bokstäverna ÅL samt ett nummer eller en nummerserie. Registerbeteckningen bör fästas väl synlig på båda sidorna av vattenfarkosten.

Motorfordonsbyrån beslutar närmare om registreringsbevisens och om registerbeteckningarnas utformning.

17 §

Utlämnande av uppgifter ur Ålands vattenfarkostregister

Uppgifter ur Ålands vattenfarkostregister får lämnas till en myndighet som behöver dem för skötseln av ärenden som enligt lag ankommer på myndigheten.

Personuppgifter om vattenfarkostens ägare får lämnas ut endast om mottagaren har rätt att enligt personuppgiftslagstiftningen behandla dessa uppgifter.

**4 kap.
Straff**

18 §

Sjöfylleri

Den som framför en vattenfarkost eller ansvarar för navigeringen av en vattenfarkost

1) efter att ha förtärt alkohol i sådan mängd att alkoholhalten medan uppgiften utförs eller därefter är minst 1,0 promille i blodet eller minst 0,44 milligram per liter i utandningsluften eller

2) under påverkan av annat rusmedel än alkohol eller alkohol i kombination med något annat rusmedel så att det kan antas att skyldigheterna att framföra eller navigera inte på ett betryggande sätt kan utföras ska, om omständigheterna är sådana att gärningen är ägnad att äventyra någon annans säkerhet, dömas för *sjöfylleri* till böter eller fängelse i högst ett år.

Bestämmelsen i 1 mom. tillämpas inte om den vattenfarkost som framförs är en roddbåt, en segeljolle eller en med dessa jämförbar vattenfarkost, då dessa vattenfarkoster framförs utan motor.

19 §

Sjötrafikförseelse och sjötrafikbrott

Den som uppsåtligt eller av oaktsamhet bryter mot denna lag, eller bestämmelser som

har meddelats med stöd av lagen, ska för *sjötrafikförseelse* dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs i någon annan lag. Om gärningen är grov och ägnad att medföra allvarlig fara för annans liv eller hälsa eller för naturen eller den övriga miljön, ska för *sjötrafikbrott* dömas till böter eller till fängelse i högst ett år.

20 §

Sjötrafikförseelser för vilka ordningsbot kan föreläggas

Ordningsbot kan i enlighet med bestämmelserna i 2a kap. strafflagen (FFS 39/1889) föreläggas med

1) 60 euro till den som framför en vattenfarkost för överskridande av den högsta tillåtna hastigheten med maximalt den högsta tillåtna hastigheten (*sjötrafikförseelse som gäller framförandet av vattenfarkost*),

2) 35 euro till den som framför en vattenfarkost för ett annat än i 1 punkten avsett brott mot sjövägsreglernas bestämmelser med sådana påbud, förbud och begränsningar som sjötrafikmärken eller ljussignaler anger (*sjötrafikförseelse som gäller framförandet av vattenfarkost*),

3) 60 euro till den som släpper ut toalettavfallsvatten från en fritidsbåt inom åländskt vattenområde (*sjötrafikförseelse mot bestämmelsen om utsläpp av toalettavfallsvatten*) eller

4) 35 euro till den som framför en vattenfarkost i strid med de krav som föreskrivs i 7 eller 8 § (*sjötrafikförseelse som gäller fritidsbåtens utrustning*).

21 §

CE-märkning

Grundläggande bestämmelser om påföljder vid CE-märkningsförseelse finns i rikslagen om CE-märkningsförseelse (FFS 187/2010). Särskilda bestämmelser om påföljder rörande CE-märkningskyldighet föreskrivs i rikslagen om säkerhet och utsläppskrav i fråga om vissa fritidsbåtar (FFS 621/2005).

22 §

Ordningsbot vid försummelse av registreringsplikt

Som enda straff för en av uppsåt eller oaktsamhet begången försummelse att göra registreringsanmälan inom föreskriven tid, göra ändringsregistrering eller inom föreskriven tid göra en anmälan om slutlig avregistrering föreläggs, ordningsbot på 35 euro för

1) den som äger en vattenfarkost, för försummelse att göra en registreringsanmälan innan vattenfarkosten tas i bruk,

2) ägaren eller innehavaren, för försummelse att göra en ändringsregistrering inom föreskriven tid eller

3) ägaren, för försummelse att inom föreskriven tid göra en anmälan om slutlig avregistrering.

23 §

Ordningsbot vid användning trots underlåten plikt att registrera eller att förse en vattenfarkost med registerbeteckning

Som enda straff för en av uppsåt eller oaktsamhet använd registreringspliktig vattenfarkost föreläggs ordningsbot på 35 euro för

1) den som använder en vattenfarkost innan den har förts in i Ålands vattenfarkostregister, eller

2) den som använder en vattenfarkost utan att den är försedd med registerbeteckning.

24 §

Åtgärdseftergift och anmärkning

Är en förseelse som avses i 19, 20, 22 eller 23 § med hänsyn till omständigheterna ringa behöver åtal för förseelsen inte väckas och straff inte dömas ut. För en uppenbart ringa förseelse kan motorfordonsbyrån eller polisen utan att vidta andra åtgärder tilldela den som gjort sig skyldig till förseelsen en anmärkning.

Mariehamn den 11 maj 2017

CAMILLA GUNELL
vicelantråd

5 kap.

Särskilda bestämmelser

25 §

Avgifter

För registrering av vattenfarkoster och andra registreringsåtgärder som avses i 3 kap. kan motorfordonsbyrån uppbära avgift i enlighet med bestämmelserna i landskapslagen (1993:97) om grunderna för avgifter till landskapet.

26 §

Besvär

Bestämmelser om besvär finns i 25 § självstyrelselagen.

27 §

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Denna lag träder i kraft den 1 juni 2017.

Genom ikraftträdandet av denna lag upphävs landskapslagen (2003:32) om fritidsbåtar.

Vid ikraftträdandet av denna lag ändras benämningen fritidsbåtsregistret till Ålands vattenfarkostregister. Farkoster som när denna lag träder i kraft är registrerade i fritidsbåtsregistret och för vilka registreringsplikten då upphör, är fortsatt registrerade i Ålands vattenfarkostregister under längst två kalenderår efter lagens ikraftträdande. En icke registreringpliktig vattenfarkost kan dock avregistreras tidigare i enlighet med lagens 15 §.

Mika Nordberg
föredragande minister

